

## ABONAMENTELE

## Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

## Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

## Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În Bucuresci

primesc abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

## Colecta națională

pentru restaurarea caselor devastate ale domnului Dr. Rațiu în Turda.

Transport din Nr. 215 . fl. 1041.48

Din Borgo-Prund:

|                 |     |     |
|-----------------|-----|-----|
| Eliseu I. Dan   | fl. | 1.— |
| Ilarion Cărlan  | "   | 1.— |
| Teodor Văraș    | "   | 1.— |
| Pavel Beș       | "   | 1.— |
| Dr. N. Hăngănuț | "   | 1.— |
| S. Monda        | "   | —50 |
| Ioan Burduc     | "   | —50 |
| Iuliu Sociava   | "   | 1.— |

Din Bucium-Ibă:

|                |     |         |
|----------------|-----|---------|
| Nicolae Băeșan | "   | 3.—     |
| Suma           | fl. | 1051.48 |

Administrația „Tribunei”.

## Șovinismul și armata.

Cetind rapoartele desbaterilor din comisiunea pentru armată a delegațiunii ungare, omul normal, care însă nu cunoaște mai adânc tainele politicii maghiare, trebuie să se îndoaie de sănătatea creierilor acelora, care din nenorocire au ajuns să reprezinte regatul ungar în afacerile comune ale monarhiei. Acești onorabili domni nu mai cunosc nici rațiune nici bun simț. Nu-și dau seama de locul unde sînt și de misiunea corpului din care fac parte, ci bat mereu câmpii și perd vremea cu lucruri care trebuie să te miri cum au ajuns în delegațiuni.

Aiurările lor însă totdeauna se învîrt în giurul unui punct fix, ear' acesta este maghiarismul. Și de aceea îi vedem sfârșindu-se cu deosebire în comisiunea armatei și peste tot în afacerile armatei. Căci, precum se vede, scopul urmărit de ei cu cea mai mare insistență este maghiarismul părții din armata comună, care se întregesc din țările coioanei ungare.

Sub acest raport înțelegem apoi o multitudine de lucruri, care altcum numai absurde s'ar putea numi. Înțelegem înainte de toate impetuozitatea cu care tot mai stăruitor pretind, ca fitorii ofițeri să fie crescuți în școale militare cu intermediul limbii maghiare. Înțelegem stăruința lor de a obține academie militară maghiară și zorul ce-și dau, ca comanda și autoritățile militare să cunoască limba maghiară și să-și exercite funcțiile cu ajutorul ei.

Este mai mult ca evident, că aceste pretensiuni nu le-au formulat în vederea îmbunătățirii armatei și a ridicării puterii de apărare a monarhiei. Căci armata numai suferi poate, realizându-se pretensiunile șovinistilor. În adevăr ce câștig poate avea din răspândirea și folosirea exagerată a limbii maghiare armata comună austro-ungară? Trupele ce o compun numai în minoritate disparentă sunt compuse de Maghiari, ear' restul fiii altor popoare fiind, absolut nici o trebuință nu pot avea de limba maghiară. Din contră cu același drept ca și Maghiarii, pot pretinde și celelalte popoare constitutive ale monarhiei, ca limba lor să fie respectată în armată, la instrucțiune, administrație etc. Pentru ce să fie în această privință numai Maghiarii cei privilegiați? Este sângele lor mai scump? Contribue ei mai mult ca alții la susținerea armatei? Ear' dacă li s'ar da tuturor ceea ce pretind Maghiarii, unde am ajunge cu unitatea armatei?

Aceste sînt însă pentru șovinismul lucruri care nu-ți împartă. Ei se gresă nu numai de singurii stăpîni ai țării ungare, ci totodată de unicul popor locuitor aici. Un delegat a pretins că este în interesul armatei, ca membrii ei să fie crescuți „în spirit național”. Va să zică „național” este identic cu „maghiar” în creierii înțelepților părinți ai patriei ungare. Ca-și-când „statul unitar maghiar” ar fi realizat deja și nu ar mai exista statul poliglot, locuit de cinci națiuni mari și altele mai mici. Ca-și-când majoritatea regimentelor „unguresci” nu ar fi compusă din fiii Românilor, Croaților, Sârbilor și Slovaciilor, pentru care spiritul național nu este cel maghiar, ci cel românesc, croat, sârbesc și slovacesc.

În vederea acestei stări de lucruri numai cu înstrăinare a putut lua act de satisfacție ce li-a oferit ministrul șovinistilor, declarând că el consideră de „unguresc” fiecare regiment care se recrutează de pe teritorii, unde limba maghiară este limbă de stat. Până acum era altminteru, și era bine cum era. Naționalitatea fiecărui regiment era naționalitatea majorității soldaților ce-l compunea, și pe lângă limba de comandă și de serviciu, care era cea germană, limba acestei majorități era considerată de limbă a regimentului.

După declarațiunea ministrului de război, în viitor, cel puțin pentru re-

gimentele din Transleithania, această înțeleaptă și echitabilă deprindere nu va mai fi urmată, ci toate trupele armatei comune, care se recrutează aici vor avea onorul de a fi considerate de „unguresci”.

Și aici este punctul în care conștiința națională și datorința de patrie adevărată ne impune ca să protestăm contra declarațiunii ministrului. Arătându-se prea concesiv față cu pretensiunile șovinistilor, baronul Bauer face rele servicii atât armatei cât și monarhiei.

Armatei pentru că ori-ce concesione unilaterală făcută unui popor pe socoteala celorlalte, trebuie neapărat să producă nemulțumirea acestora, să deie privilegiu la rivalități între popoarele monarhiei și prin aceasta să slăbească unitatea atât de necesară în armata comună.

Dar' abstracție făcînd dela aceasta, vin la mijloc interesele monarhiei, care sînt și mai rău servite prin declarațiunea ministrului. Este imposibil ca omul cât de puțin inițiat în politica maghiară să nu vadă, unde voese șovinismul să ajungă cu pretensiunile lor relative la armată. Scopul lor, destul de străvechi, este ca mai înainte partea ungară a armatei comune să fie maghiarizată, pentru ca mai târziu cu atât mai ușor să poată fi desfăcută din corpul armatei comune și organizată ca armată maghiară desinestă-tătoare.

Dar' și aceasta numai oamenii naivi pot crede că o dorește numai din ambiție sau orgoliu național. Nu, ei urmăresc scopuri cu mult mai mari, urmăresc de-a dreptul independența Ungariei, a cărei introducere își închipuiesc că va fi armată națională maghiară.

De aceea ținem că nebuniile care le vedem că le comit șovinismul în delegațiune, sînt croite după un sistem, cu atât mai periculos, cu cât mai consecuent îl vedem observat și cu cât șovinismul sînt singuri reprezentanți ai Ungariei în delegațiuni, de unde reprezentanții celorlalte popoare lipsesc, ca și din parlament.

Dar' tocmai pentru aceea desapro-băm cu atât mai mult concesionile ce ministrul de război le face în paguba unității armatei și în consecunță și a monarhiei.

Dela guvernul comun așteptăm cu drept cuvînt ca să aibă înainte de toate în vedere interesele generale ale obștei monarhiei și să nu se lase a fi dus de șovinism pe povîrnișul închipuitelor interese ale rasei maghiare.

În cazul dintău poate conta la spriginul tuturor popoarelor leale și patriotice din monarhie, într'al doilea va întâmpina protestul și indignațiunea lor comună.

## Guvernul și cestiunile bisericesci.

După-cum se pare, între membrii cabinetului a izbucnit deocamdată o înțelegere asupra cestiunilor bisericesci. Acum se susține în cercurile din Budapesta, că în adevăr au fost două păreri între membrii ministrului, dar' acesta nu au avut de obiect caracterul reformelor politice-bisericesci, ci ordinea în care aveau să fie puse în desbaterea parlamentului. Diferențele sînt acum complanate, așa se asigură, și cabinetul este unit în părerea, că în zilele viitoare vor fi prezentate două proiecte de lege: unul despre matriculele parțiale din căsătoriile mesteceate, celalalt despre recepțiunea religiei ovricesci în Ungaria.

Prin cel dintău proiect au să fie combătute scirile, că guvernul pactează cu catolicii. Un al treilea proiect va garanta exercitarea liberă a religiei și reciprocitate confesiunilor din Ungaria. Proiectul de lege despre dreptul matrimonial va fi prezentat mai târziu.

Lui „Neue Freie Presse” i s'a scris din Budapesta, că principale-primat Vaszary a avut zilele trecute în palatul său din Budapesta o lungă convorbire cu ministrul de justiție Szilágyi. „Prin urmare” — dice foaia vieneză — „convorbirea a avut loc între cele două persoane mai extreme în cestiunea bisericescă, sau poate au negociat chiar, ceea ce dă înțelesului lor o mare importanță în cercurile budapestane. De când s'a audiat despre aceasta în cercurile intime, a cuprins teren părerea, că totuși se va găsi o cale pentru complanarea greutăților ivite. Este posibil că până la 14 Octomvrie, ziua reîntoarcerii Împăratului la Budapesta, lucrurile vor progresa într'atât, încât să se poată apoi ține un consiliu de miniștri sub presiunea Monarhului”.

Se vorbește că la 14 Oct. va fi primit și primat Vaszary în audiență la Maiestatea Sa. Foile opoziționale din Budapesta constată deja, că direcția „liberală” din cabinet a învins. Numai o îngrijire mai există acum. Acea că casa

magnaților, ca și cu privilegiul proiectului despre căsătoria civilă între creștini și Ovrei, va strica în mod nedorit planurile „direcției liberale”.

## Spicuri din foile maghiare.

Foile maghiare continuă a se ocupa cu cestiunea împlinirii scaunului metropolitan vacant din Blaj. „Budapesti Hirlap” dela 10 Oct. are informațiuni din isver autentic în privința aceasta. Spune că guvernul are de candidat pe episcopul Gherlei, Ioan Szabó.

Același diar afirmă că nu se va face alegere, ci guvernul cu dela sine putere va numi pe omul plăcut lui, pe episcopul Gherlei care „și-a câștigat merite neprețioase (herostratic) suspendînd din funcție și luînd la goană pe vrednicul preot al națiunii Dr. Vasile Lucaciu. În locul prelatului trădător candidați la episcopie de Gherla sînt Dr. Augustin Lăuran și Sarkady Tihomér, canonici în Oradea-mare. Amîndoi ar fi vrednici urmași ai lui Szabó în a face — păcate naționale!

În contra Memorandului valah, este titlul unui articol al diarului „Budapesti Hirlap”, tot în nrul dela 10 Octomvrie, în care după-ce reproduce din articolul „Tribunei” privitor la darea în judecată a autorilor Memorandului, și după-ce aduce un certificat de capacitate dorit Eugen Brote și Vasile Lucaciu prezentându-i ca pe cei mai mari agitatori ai „Valahilor ultraiști, — prorocese că dl Eugen Brote are să fie condamnat, — conform art. 171 de presă, — la 2 ani închisoare de stat și 2000 fl. pedeapsă; aceasta pentru că e agitator! Ear' pentru că a tipărit Memorandul, în care se atacă forma de stat actuală, conform art. 173 — agitator contra integrității statului — poate fi condamnat la 5 ani temniță.

Sub titlul „Cei din Șigesci și Papa” „Budapesti Hirlap” dela 11 Octomvrie publică fragmente dintr'o scrisoare a dlui Pascu, preot gr. cat. din Uifalșu, scrisoare în care acest nevrednic slugă al episcopului Szabó are îndrăzneală să insulte pe curajosul luptător național V. Lucaciu, despre care dice că „a atacat ca un bandit în coloanele „Tribunei” pe meritosul episcop Szabó”. Tot în această scrisoare numitul preot se laudă că el n'a voit să iesească adresa cătră Papa, ci la banchetul din Șigesci a toastat pentru „înfrățirea româno-maghiară”. Să-i fie de bine părintelui toastul. Noi îl întrebăm numai: la ce a spiră, de s'a dat în ceață vîndușilor?

## FOIȚA „TRIBUNEI”.

## Nissă.

— Novellă —

de

Albert Delpit.

I.

Gaston aprinse o țigară și dîse:

— Istoria n'are să fie lungă, este însă dramatică. La dracul! cînd îmi aduc aminte, un fior mă cuprinde. Îți aduci aminte că înainte, cu doi ani, ministrul frumosoșilor arte 'mi-a încredințat o misiune în Persia. Se frămînta a studia și a descrie provincia Irak-Adjenir. Începui prin a-mi instala în Ispahan. În decurs de trei luni terminai. Să-mi întorc însă îndrîrît atât de repede, era ca în minister nimeni să nu mă mai considere om serios. 'Mi-se urse rău, cînd deodată guvernatorul fu înlocuit. Șahul trimise în locul guvernatorului bîtrîn pe vîrul seu Malcom Khan.

— Cel care a călătorit prin Persia?

— Da. Și desigur tu cunoști bine pe unul din eroii povestirii mele, pe Mehmed Aga, care fusese ofițer de ordonanță al prințului. El are gradul de general, ori — cum se dice în Persia — sertip.

— Îl cunosc. Un bun băiat, ca de trei-zeci ani, elegant și fin, a mîncat de câteva ori în societatea noastră.

— Înțelegi bucuria mea cînd îl întălnii. De cînd acest oriental se făcuse aproape parisian, devenise și mai drăguț. Obiceiurile lui primitive din orient amestecându-se cu moravurile noastre parisienne, dăteră un re-

sultat fericit. În decurs de opt zile deveniram, eu și sertipul, amici nedespărțiți.

— Dar' drama?

— A, tu prea mă zoresci. Nu sînt încă decăt la expunere. Într'o dimineață, mi plimbam călare prin oraș, în ziduri de țăr, și — pentru a suta-oară, mă lăsam să fiu cuprins de aspectul lui feeric. Închipesce-ți strădi imense sădite cu arcași pe ambele lături, și cu platani gigantici...

— O descriere! Amicul meu, tu n'ai lucrat nimic pentru minister... 'Mi-ai promis o istorie dramatică: povestesc 'mi-o. Fără descripțiuni însă.

— Gaston suspină resignat. Reluă:

— Ajunsei în fața chioșcului Tchachel-Sataun cînd, întorcîndu-mă, vădui o femeie într'un scaun. De ordinar Persianele pe strădă seamănă cu nise pachete.

Ele, natural, sînt acoperite cu voal, mai mult chiar, de pe cap le atîrnă un fel de perdea vîrgată care le acopere fața. Excepțional, Persiana pe care o întălnii lăsa, a 'i-se vedea o talie grațioasă și mlădioasă. Îi vădui ochii, foarte mari, luciau ca doi jericati. Calul meu mergea în pas, urmăam încet scaunul în care doi oameni purtau pe frumoasa femeie. 'Mi-se pără că necunoscuta se întoarce de vre-o două-ori să mă privească. Dar', cum în Orient astfel de întămplări sînt destul de nesincere, nu detei nici eu femeii decăt o atențiune mediocră. Aproape uitai de această întămplare, cînd peste două zile ear' întălnii pe frumoasa Persiană. De astă-dată nu fusesi singur, ci însoțit de Mehmed Aga. La prima aruncătură a ochilor recunoscușem pe femeia

voalată, care împrăscia săgeți calde din ochii sei extraordinari. Ca la întălnire, așa și acum, ea se întoarce, dar' de astă-dată ostentativ de lung, să mă privească. Mă uitai la sertip; el se făcă a nu observa nimic. Merserăm astfel timp de zece minute, cînd scaunul cu Persiana fu îndreptat înspre podul Djoulfa. Podul acesta este unul dintre cele mai frumoase de pe lume. El are trei arcuri enorme, care planează deasupra fluviului Zend — Dheroud, apă atât de capricioasă.

Văra îl treci fără a te uda pe picioare; în luna Noemvrie, în care ne aflam, apa lui este repede și violentă ca un torent ce ar veni din Alpi. Podul acesta este locul de întălnire al tuturor acelora, care vin să iee aer recoros.

Hesitam să urmez pe necunoscuta, temîndu-mă să nu o compromit, ea însă, ea nu esită. Ea se înclină brusc și lăsa ca basmaua să-i cadă pe pavagiu.

— Ei, ei, Persianele sînt vicioase, dîsei.

— Și sertipul nu dîse nimic?

— În acel moment nu. În decursul plimbării noastre păstra tăcerea; își răsucia

însă mustățile cu un aer preocupat. Ajungînd în fața palatului, îmi dîse: „Vino cu mine! Ear' cînd ne aflăram singuri în cabinetul seu, continuă:

— Scumpul meu, nu vreau să-ți fac

nici o observație. Dar' în loc de a păzi aceea basmauă fină ce-ți apasă inima, du-te și aruncă-o în foc.

— Vrei să dîci?

— Vreau să nu te găsesc junghiat, omorît pe Zend Dheroud. Sînt însărcinat

să fac poliția acestui oraș, și astfel răspun-dător pentru viața duminale înaintea legațiunii franceze.

— Dar'...

— Nici o vorbă. Te miri? ești aiurea, Parisianule! Te crezi mereu pe boulevardul Capucinilor. Sîntem în orient, scumpul meu, ear' în orient bărbații nu s' deloc curtenitori. La Paris, altceva! Necunoscuta duminale nu e o necunoscută pentru mine. Ea se numește Nissă.

— Nissă.

— Dacă numele îi este drăguț, bărbatul îi e cu stăt mai feros. E un comerciant foarte bogat din fauburgul vechiu, celebru prin violența și gelosia sa. Mama lui e de origine engleză; el însă are obiceiuri orientale, Are să te ucidă ca pe un căne.

— Și cum se numește acest barbă-al-bastră al Ispahanului?

— Astoulla. Nu-ți doresc să faci cunoștință cu el.

Eh! aci însă unde locuiește? În cea casă ordinară de lîngă fluviu, la marginea podului.

— Și Nissă, ce se dice despre ea?

— O, Parisian! La noi nu se ocupă lumea cu femei și dacă da, se ocupă numai atunci, cînd legate într'un sac, sînt aruncate în apă.

— Ce oroare!

— A, acum sîntem civilizați, reluă rece sertipul. De astă-dată se pune o pisică vie în sac. Excitată de apă, pisica spinteca fața femeii. Așa s'a întămplat mai înainte. Acum s'a curmat. Influența Europei.

Acest mic discurs m'eam astîmpără puțin. De altă parte Mehmed-Aga avă bunul simț a nu mai insista. Dejunai cu el, ear' seara aduse muzicanți care ne cîntară melodii persiane. Eu stăteam însă preocupat. Vedeam mereu trupul delicat și mlădios al junei femei: cum se legăna pe scaun și mîinile ei mici care lăsară să le scape basmaua. O voce par' că îmi cănta mereu în urechi, ca un refren de baladă:

„Nissă!... Nissă!” O visam toată noaptea. O visam ca-și-cînd 'mi-ar presenta o pisică mare numită Astoulla care îmi spinteca obrazii. M'am deșteptat a doua zi la unsprezece oare cu desăvîrșire deslăcîntat.

II.

Seara o potrecui stînd pe terasa locu-înței mele; pe așă din dos a curții întră timidă o femeie bîtrână. Voia să-mi vorbească. Nainte de a-i spune dacă consimt să o primesc, ea se precipita lîngă mine. Ear' cînd rînaserăm singuri, dîse într'o englezească strîcată pe care abia o înțelegem:

— Ești om cum se cade?

Surisei la această îndrăzneală particulără a ei; nu mă lăsa a-i răspunde, ci reluă:

— Îți propun ceva. Se face noapte; nimeni n'are să ne vadă. Mă vei urma. La jumătate drum am să te leg peste ochi, ai să-mi juri însă, că n'ai să cercezezi unde te duc.

— Îți promit.

Trad. din franț. de I. Russu Sirianul

(Va urma.)

## Împăratul Germaniei la Viena.

Oficiul „Wiener Abendpost“ dela 10 l. c. scrie:

Maiestatea Sa împăratul german sosese mâine în Viena. Poporului capitala imperiului și din toată Austro-Ungaria salută cu venerație sinceră și cu cea mai caldă simpatie pe înaltul amic și aliat al Angustului nostru Monarch. În simțiri și cugete din vechime una cu suveranul legitim, ea vede în întâlnirea deja tradițională a monarhilor celor două imperii vecine și intim împrietinite o nouă consolidare și o nouă garanție a aceleiași alianțe binecuvântate, careia Europa de un șir lung de ani are să-i mulțumească tessaurul prețios al păcii. Această alianță, basată pe comunitatea ne-strămutată a intereselor și pe simpatie reciprocă, lărgită și întărită prin alăturarea Italiei, s'a prefăcut în carnea și sângele popoarelor. Ea este astăzi în adevăr polul nemăcat în noianul fenomenelor, garanția putericii a desvoltării neconturbate a popoarelor triplei alianțe. La aceste considerațiuni curat obiective se mai alătură și importante momente personale de intimă relațiuni amicale între glorioasele dinastii de Habsburg și Hohenzollern. Strălucitoarele virtuți de regenți care îl împodobesc pe purtătorul coroanei imperiului german tot atât de mult ca și pe iubitul nostru Monarch, în fine profunda venerație ce împăratul Wilhelm a arătat totdeauna nobilului nostru Suveran, toate aceste au câștigat și între barierele negre-galbene a cavalerescului împărat german toate inimile, și astfel astăzi milioane de austriaci și ungari credincioși strigă împărașcului amic și aliat al Angustului lor suveran din adâncul sufletului un vesel și cordial „bine ai venit!“

Lui „Pester Lloyd“ i-se telegrafează din Viena:

Pentru timpul petrecerii sale în Viena sunt atașați pe lângă împăratul Wilhelm următorii cavaleri de onoare: comandantul de corp gen. de art. bar. Schönfeld, comandantul reg. de husari „Wilhelm II. împăratul Germaniei“, colonelul Benkő de Kézdi-Sárfalva și adjutantul conte Saint-Quentin. Ambasadorul german, prințul Reuss a sosit alături de la Weimar în Viena. Atașatul militar german, colon. Deines a plecat la Oderberg întru întâmpinarea suveranului său.

Tot din Viena se mai telegrafează următoarele:

În onorul oficerilor germani, care au luat parte la cavalcada pe distanță, a avut în grădina Sacher un banchet, la care s'au rostit toasturi foarte remarcabile. Mai întâi a vorbit gen. de art. bar. Schönfeld, care a suplinat pe ministrul de război. El a accentuat bravura egală a amânduror armate și a bucuriei împăratului german și pentru toți principii din imperiul aliat al Germaniei. Ducele Günther de Schleswig-Holstein a bucurat pentru împăratul-Rege Francisc Iosif, care este exemplul strălucitor al tuturor virtuților. Cel mai remarcabil toast l'a rostit colonelul austriac de Gager. El a spus: În caz de evenimente serioase vom fi chemați a merge umăr la umăr și a bate pe inimă cu puteri unite, și dacă cerul se va milostivi il vom zdrobi. Acest toast a fost primit cu aplauze frenetice, apoi au urmat altele pentru armatele statelor aliate.

## CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI“

Cluj, 9 Octombrie 1892

(Conferența de toamnă a preoților din tractul protopopesc al Gherlei în comuna Dendeag.) În 11 l. c. adunându-se toți preoții tractuali la oară desființată în casa parohială s'au îndreptat în corpore către sf. biserică, unde s'a celebrat sf. liturgie, în decursul căreia dl. George Manu, preot în Nina, a vorbit despre credință, fiind ascultat de un număr frumos de popor. Ear' l'a însoțit rvd. archidiacon Andreiu Anton, în genunchi cu toți preoții, s'a rugat pentru Maiestatea Sa împăratul nostru, implorându-i dela Dumnezeu ajutor și învingere asupra tuturor inimiilor, precum și supunerea dirigătorilor lui. După aceasta a urmat dejunul. Pe la carele 11/2 a. m. preoții în frunte cu rvd. archidiacon s'au intrunit în școala gr.-cat. românească din loc, unde priu o vorbire scurtă, însă la loc, în care face aluziune la înaintarea culturii noastre bisericăști și naționale, spre ajungerea căreia accentuează că noi preoții trebuie să jertfim și contribuim, declară ședința deschisă. Ocupându-și locul prezidial provoacă pe dl. Ioan Bochiș, preotul Ormanului, să-și ocupe locul ca vicepreședinte, ear' pe dl. Teodor Szabó, preotul Hesdatei, să conducă protocolul conferenței ca notar tractual și ad-hoc. Se dă apoi citire prin preotul Ormanului disertațiunii: „Clerul este lumina, în-tărirea sau decăderea unei națiuni“.

Critica acesteia lasă o facă mai în detalii comisiunea criticătoare aleasă în persoanele dlor: Iosif Murășan, preot în Pinticul-român, și David Deac, preot în Dichicul-de-sus.

Obiect mai interesant spre dezbateră a fost „statutele grănarelor de bucate în folosul bisericii“, precum și „statutele fondului tractual“, referindu-se despre acestea că au fost respinse din partea preavenerabilului ordinariat de Gherla și anume: cele pentru grănare fiindcă în șul despre scopul acestora se cuprinde și soluția lecticalului preotesc.

Ear' celelalte din trei puncte: a) că numirea celui fond nu corespunde scopului; b) pentru-că §. 3 cuprinde că la acel fond se fie deobligată fiecare parohie cu consimțământul curăției bisericești, a solvi 2 fl. anual; c) că eșind un preot din acel tract să nu-și dea nimic.

Prin referada acesteia membrii s'au indignat și era cât pe aci să se desființeze fondul, dacă seniorii nu-și ar fi ridicat graiul.

Drept aceea membrii conferenței cu obediință clericală au primit referada spre sciință, însă au decis unanim ca statutele grănarelor să se decopieze prin fiecare preot, apoi să se le comunice poporului cu care luând protocol, acesta împreună cu statutele să se substearnă preavenerabilului ordinariat de Gherla spre aprobare. Asemenea și celelalte statute corese în sunetul scrieții consistoriale să se substearnă de nou spre aprobare.

Ar fi fost bine ca să se atragă atențiunea referentului căruia se va extrada spre examinare acele statute, ca să-și iea mai multă osteneală la percurgerea paragrafilor din acelea și să le cumpenească mai bine, aducându-și aminte de împriegurările vitrege în care ne aflăm noi preoții de pe la sate. Și dacă acelea nu le cunoaște, atunci să nu pregete a se informa dela unul sau altul cu ce trebuie să ne luptăm, dacă vom a exista ca preoți după rânduiala lui Melchisedec, și totodată ca Români adevărați, ca conducători și apărători ai drepturilor sfintei biserici și au mult cercate și scumpei noastre națiuni, care păzește Orientul dela anul 105 după Christos cu țările de fer și-l va păzi până când va curge sânge de Traian prin vinele ei.

„Căci Român sunt în putere  
Și Românii n'au vasc nu pere.“

Să-și aducă aminte în urmă și de cuvintele lui Neofit Scribanu, care dice că: „Clerul este chemat de a suplini legile sociale, unde acestea nu pot ajunge, a intra în profunditățile conștiinței și ale inimii cu facia religioasă, a afla pe Dumnezeu în ele și a lăsa loc în ele numai adevărului, numai dreptății și numai virtuții“.

Să nu uite însă nici de aceea, că întru îndeplinirea datorințelor noastre către biserică și națiune avem lipsă și de succursul superiorilor nostri, cărora în prima linie trebuie să le zăcă la inimă binele bisericii și al națiunii, și cu deosebire în timpul prezent când inimiciii poporului românesc se nădădădă a ne răpi limba — odorul nostru cel mai scump — și nu înțetează prin diferite căi și mijloace a ne persecuta.

Apoi s'a făcut colecta pentru fericitul părinte Papa Leon XIII. în suma de 2 fl. 10 cr. În urmă s'a decis ca conferența de primăvară să se țină în comuna Orman (în Dumineca tuturor sfinților), predicator s'a designat dl. David Deac, disertant dl. Teodor Szabó.

După acestea a urmat prânzul pe la carele 2 p. m. în casa ospitală a veteranului preot Ioan Hosszu și a fiului acestuia Constantin Hosszu, administrator local, în decursul căruia s'a ținut un singur toast oficios pentru Angustul nostru împărat.

Ca la toate convenirile românești așa nici dela aceasta, care deși a fost pur bisericăască, n'a lipsit asistența din partea poliției în persoana notarului Kovács Jenő, care s'a convins, cred, despre lealitatea și ospitalitatea Românilor și în special a preotului român, deoarece acestea sunt înăscute în el dela naștere.

Spre încheiere amintesc că la conferența aceasta au participat pe lângă preoții tractuali încă dl. Ilariu Boros, profesor preparandial în Gherla, dl. Ioan Boier, docent în Gherla dl. George Murășan, preot în Batin și un număr frumos din frunții parohiei Dendeag.

Preotul Salvan.

Năseud, 4 Octombrie n.

(Constituirea societății junimii). Junimea tudioasă dela gimnaziul superior din Năseud, în sensul regulamentului și sub conducerea domnului profesor Gregoriu Plotou, s'a constituit și pentru anul școlastic 1892/93 în societate literară, având de membri ordinari

pe școlarii din cl. VII și VIII, ear' extraordinari pe ceilalți din celelalte clase. Această constituire a avut loc în ședința de constituire ținută la 25 Sept. 1892, fiind aleși în comitetul societății următorii:

Președinte: Victor Onișor, student cl. VIII; vicepreședinte: Constantin Moisil, student cl. VIII; notar I: Ieronim Groze, student cl. VIII; notar II: Ioan Moldovan, student cl. VII; redactor: Petru Ștefan, student cl. VIII; bibliotecar: Vasile Borgevan, student cl. VIII; vicebibliotecar: Valeriu Tanco, student cl. VII; casar: Teodor Morar, student cl. VII; controlor: Vasile Șuteu, student cl. VII.

Aducând aceasta la cunoștința on. public exprimăm totodată mulțumita noastră sinceră tuturor a celor on. redacțiuni, care în anul școl. trecut au binevoit a ne gratifica câte un exemplar din foile ce redigiază și ne rugăm ca această gratificație să nu o retragă dela noi nici pe anul școl. curent.

Totodată ne îndreptăm și către p. t. domni autori mai cu seamă de cărți didactice de distracție și literare, rugându-i ca în scopul înmălturii bibliotecii noastre, să binevoiască a ne gratifica câte un exemplar din prețuitele opuri, publicate de domnia-lor.

Năseud, 4 Octombrie 1892.

Președinte.

Notar I.

Victor Onișor,  
stud. cl. VIII. gimn

Ieronim Groze,  
stud. cl. VIII. gimn

## O desvinovățire.

Dl. Amos Popescu, notar cercual ne trimite cu data Valea-Bărgăului 8 Oct. 1892 următoarea scrisoare, care e mult prea caracteristică, decât să nu o publicăm în întregul ei:

Multi Onorată Redacțiune!

În coloanele prețuitului d'iar ce-l redigiază și anunit din nr. 193 între „Spicuri prin diarele maghiare“ alineca a doua, unde se dice că în „Nemzet“ dela 6 Septembrie se găsește o telegramă despre trecerea ministrului B. thlen András prin Borgo-Prund, cu care ocaziune preotul român — ironice — Vrașmaș Ti-vadar — „despre care foaia guvernamentală dice că e protopop gr.-ort., ar fi binevenit pe ministrul asigurându-l în numele poporului valah de pe Valea-Borgo-Prundului că poporul valah deși s'au găsit unul sau doi agitatori printre poporație, adică cu credință la idea de stat și va adera și pe viitor“, fără de a mai face onorata redacțiune vre-un semn de înțelegere sau a purcede după legile române ca „audatur et altera pars“ se aduce sentența de moarte dlui preot, de altcum și după noi Bărgăoni, nu numai după foaia guvernamentală, protopop gr.-ort. onor., încă de pe vremile fericitului metropolit Andreiu, care scia, da onorul cui se cuvenia, și nu lucra ca prelați din zilele noastre Miron et Szabó János.

Drept-aceea după verdictul onor. redacțiuni, că „poporeni se trebuie să-l răsplătescă“, vedând că nimeni din onorata inteligență, care de altcum îl cunoaște destul de bine, nu a voit a face vre-o reflexiune, eu ca poporeanul d-sale imi iau libertatea să-l răsplătesc precum i se cuvine și dice: că dl. preot este un Român adevărat și adică cu credință neclintită întru toate programului național, dar' nu ca prelatul sau Miron, ci ca preotul cel suspendat Dr. Vasile Lucaciu, și astfel sunt toți locuitorii de pe Valea-Bărgăului dela mine până la marele dela cârturar, călțunar până la ultimul plugar, despre care asigur pe onor. redacțiune, pe care de altcum o rog să binevoiască a se ține de legea română și să asculte și pe cei acușați, și numai după aceea să aducă sentența de moarte, acuzându-l că e vrășmaș al națiunii, pe când acuzatul e în stare să jertfească tot pentru scumpa națiune, pe care o iubesc mai presus de toate.

De altcum ca să nu dică onor. redacțiune și poate și onor. public cetitor, că aceste pot să fie și numai vorbe goale, pe scurt imi permit a aduce la cunoștință cuvintele rostite din partea dlui preot — din curtoasie, ear' nu în numele nimărui, dic din curtoasie, căci pe amintitul domn ministru înainte de asta a avut onoare a-l ave de oaspe în casa sa, și prin urmare numai datorința de om i-a făcut-o de astă-dată, ca vechiul cunoscut.

Din cuvintele rostite pe care le mai țin minte sunt următoarele:

„Excelența Voastră, Dle Ministru!“

„Nu numai pentru comuna noastră, dar' pentru întreg ținutul acesta, este astăzi mare s'erbătoare, pentru-că generațiunea de față n'a avut fericirea a vedea în mijlocul său pe un dntre cei mai înalți dignitari, care cu dibăcie conduce destinele anui stat, și care cu atâta umanitate se îngrijesc și de „bunăstarea poporului, — mă folosesc dar' de ocaziunea a Vă bineventa pe Excelența Voastră, cu atât mai mult, cu cât că sânteiți fiul unei familii nobile și strălucite, care trăind cu noi de secolu au avut ocaziune a cunoaște pe poporul românesc și a se convinge că e leal și pacinic. — Mul-

țumindu-Vă dar' de înalta bunavoință cu care V'ați arătat și în faptă față cu poporațiunea acestui ținut, dic din inimă bine „ați venit, Excelența Voastră, în mijlocul nostru, dorind ca pronia dumnezească să Vă țină deplin sănătos și mulți ani în fruntea „ocărmuirii statului nostru. Să trăiască!“

Așadar din aceste în adevăr se vede curtoasia, ear' nu tradarea de neam și sânge. —

Oare guvernul statului liber român n'a greșit când l'a aflat demn tot pe acest ministru a-l decora cu unul dintre ordurile cele mai înalte ale lui? Eu după-cum imi aduc aminte chiar și în coloanele acestui d'iar s'a fost aflat de demn pentru acel onor; acum de ce se fie vinovată o persoană, care cred că chiar ca și statul liber a s'ervit un act de politeță?

Încât privește moderațiunea da, este „moderat“ preotul meu, dar' ca preot! că după-cum s'a dis în prețuita „Tribună“, că la noi nu pot să fie două partide, unul care ține programul național întru toate, ear' al doilea moderat, care ar modifica programul național după dorința celui mai umil slugă Miron; a domnului celui mai moderat Alexandru Mocsonyi; a „lucăsfărului Viitorului“ Gáll Jozsi; a modelului literaturii maghiare și lipitoarea nesăcioasă de a suge sângele tuturor Românilor — Moldovan Gergely, — noi nu cunoaștem alți indiviți între noi după-cum am dis și mai sus, decât adoratorii programului național, și de categoria aceasta este și preotul meu.

Deci rog onorata redacțiune să binevoiască a se orienta de altă-dată în ceea-ce ne atinge pe noi din Valea-Bărgăului, dela noi, ear' nu din diarele maghiare, care astăzi vedând starea tristă în care au ajuns, se acăță de toată frunza, ca să poată salva Țeara-Ungurească.

Pe lângă care rugându-Vă a da loc acestor orduri în „Tribună“ noastră, asigurându-Vă de stima ce Vio păstrează, sânt

Al D-Voastre stimător

Amos Popescu,  
notar cercual.

Ne pare bine că părintele Vrașmaș ține la reputația sa națională și nu voește să fie numărat între trădătorii de neam și nici chiar între „moderați“. Dar' dacă de altă-dată va mai ajunge în pozițiune a-și împlini o „datorință de curtoasie“ către vre-un „vechiu cunoscut“, părintele Vrașmaș va proceda cuminte, când cea salutare de „curtoasie“ va face-o la casa sa proprie și în numele seu propriu, ear' nu în public și nu în numele poporului, dela care nu a primit nici un fel de autorizare în această direcție. Totodată îi va ședea foarte bine, dacă în modestia sa preotească nu se va avânta până la o asemănare a persoanei sale cu — guvernul statului român.

## Cu 1-a Octombrie v. 1892

se începe

## Abonament nou

la

## „Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (Posta-utalvány — Post-Anweisung.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sânt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în care li-s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

## CRONICĂ

Nou proprietar de regiment. „Armee-Verordnungsblatt“ anunță că principele Frideric August de Saxonia a fost numit proprietar al regimentului de infanterie nr. 45. Ultimul proprietar al acestui regiment a fost reșosatul Archiduce Sigismund, mort astă-jarnă. Prințul Frideric e soțul prințesei Luisa, fiica marelui duce de Toscana.

Numiri. Președintele tribunalului reg. din Alba-Iulia Stefan Zsáko a fost numit jude la tabla regea că din Cluj, ear' pro-

curorul Alexandru Jgyártó din Sighetul-Marmăției president de tribunal în Dobritin.

Transferare. Subjudele cercual din Verșet Gavril Krasch a fost transferat în aceeași calitate la judecătoria cercuală din Lugos.

Comisarul episcopului Szabó, canonicul Papiu și cu spiritualul George au trecut alături la 9 oare a. m. prin Baia-Sprie mergând la Șişesci pentru a descuia bisericele parohiei Șişesci. Au intrat și la protopopul Pap Ștefan, dar' n'au zăbovit la el numai vre-o 2 minute, ci au mers la Șişesci.

Neerolog. Primul următorul anunț funebrel: Nicolau Bobeș, învățător gr.-or. în Boița, com. Sibiiului, a reșosat Marți în 29 Septembrie c. st. v. în etate de 51 de ani, după un serviciu pe cariera de învățător de 32 ani. Actul înmormântării se va îndeplini Joi în 1 Octombrie st. v. la oarele 10 a. m. în comuna sa natală.

De ale învățătorilor. Primul următoarele: Corpul didactic al școalelor gr.-or. din B. Comloș a ținut ieri în 27 l. c. în sf. biserică un parastas solemn în amintirea eruditului mult regretat coleg Ioachim Boncea din Ghirodei. Au oficiat protopopul Paul Mulescu, preoții G. Balan și M. Pacașan. Eternă amintirea lui! Bravii economi de aici Pelagie Alessu George Ilin Bucu și Melentei Palcu au cumpărat în Moșrin din mâni germane 100 jugere pământ, ear' Vincențiu Groșorean 38 jugere. Fie ca exemplul economilor nostri bravi și diligenți.

Demonstrație „patriotică“. Patrioții din Teresopol, indignați afară din cale pe preotul Matia Mamusiich de acolo din cauză că la 6 Octombrie, ziua martirilor dela Arad, a oprit cântarea imnului maghiar, au hotărât să țină o adunare poporală spre a protesta în contra procedurii „nepatriotice“ a preotului. Adunarea anunțată, după-cum se telegrafează din Teresopol a avut loc alături și a fost foarte gălăgioasă, ca toate adunările Ungurilor. Farkas Zsig a dat expresiune indignațiunii pentru procederea nepatriotică a preotului, ear' mulțimea de cători se pronunța numele Mamusiich izbucnea în strigăte sâlbatic de „Abzug!“ După multă larmă și gălăgie adunarea a decis să ceară satisfacție episcopului Császka în calea unei deputațiuni. Deputațiunea a fost aleasă numai decăt. La sfârșit adunarea a intonat imnul și apoi s'a dispersat.

Răpirea copiilor slovaci continuă! „Magyar Hirlap“ dela 11 Oct. n. scrie că Sămbăta viitoare învățătorul Krizsán István, agentul Ungurilor, ear' va aduce 50 copii slovaci să-i împartă în comunele maghiare de pe Alföld. Acest „transport“, scrie numita foaie, va fi adus pentru comunei din comitatul Pestei. . . Și nu se găsește procuror care să intervină și să oprească făptuirea acestor crime?

„Hienismul în Ungaria“. Pentru articolul cu acest titlu apărut în „Narodnie Noviny“, autorul, dl. Svetozar Hurban a fost citat înaintea judecătorei din T. Sz. Márton, unde judele de instrucție Medzibradeky l'a luat interogațiilor.

Neorocire. Se telegrafează din Timișoara cu data de 10 c. că cu prilegiul transportării podului celui vechi dela Saág slăbindu-se ferele care ținneau laolaltă podul, acesta s'a surpat și a acoperit sub ruine pe toți lucrătorii. Căpina dintre neorociri, care au suferit contuziuni mai ușoare, au putut fi scoși afară cu viață; doi însă sânt în primjdie de moarte și unul a fost scos mort, de sub ruine. S'a introdus cercetare criminală.

Boala de gură și de unghii. După raportul mensual al vicecomitetului Cojoceni, în Septembrie a. c. a bătuit în mai multe comune din acel comitat boala de gură și de unghii, ear' în câteva boala de splină.

Sciri militare din România. Cetim în „Timpul“ ce n'a sosit aici: M. Sa regele și A. S. R. principele Ferdinand pleacă aji la 10 oare și 35 m. seara la Focșani, spre a asista la exercițiile de tragere de război ce vor face bateriile de artilerie care sânt la aceste forturi. Nu se va face nici o primire oficială și în afară de exercițiile de tragere ale artileriei, nu va fi nici un fel de manevre. — Regimintele de artilerie care se duseseră la Slobozia pentru a face exerciții de tragere de război s'au întors în capitală. Reserșiții lor vor fi desconcentrați, aji, Marți.

Măsuri contra holerei. Foile bucarene scriu următoarele: Scirile primite din țeară spun că paviloanele urbane pentru bolnavii de holera sânt terminate. Autoritățile comunelor vor delega d'ilele acestea pe medicii cărora se va încredința direcțiunea serviciului acestor spitale, ear' direcțiunea serviciului s'ant va comunica acestor medici toate instrucțiunile necesare pentru izolarea și căutarea bolnavilor.

— Dl. arhitect Maimarol a fost însărcinat cu construcțiunea baracelor pentru carantina dela Verciorova. La Predal s'au închiriat două case și s'a început construcțiunea baracelor.

Apoteosa lui Columb. Un descendent al lui Danton locește de peste 20 ani în New York și este un pictor din cei mai stimati, numit Orațiu Vernet! Ultima operă a acestui nepot al lui Danton este „Apoteosa lui Cristofor Columb“, o mare pânză de trei metri lărgime, care va figura în secțiunea americană dela expoziția din Chicago. Aca-



Nr. 3091/1892.

[5019] 1-2

**Concurs**

pentru ocuparea postului sistemizat de vicenotar comunal în Seliște devenit în mod definitiv vacant.

Cereri de competență instruite conform legii se mi-se aştearnă cel mult până în 25 Noemvrie a. c. st. n.

Salarul anual face 400 fl.

Vicenotarul comunal este în special însărcinat cu toate agendele de dare şi cu cele împreunate cu catastrul de vite.

Seliște, în 10 Octomvrie 1892.

Pretorul-suprem:

Liviu de Lemény.

A apărut şi se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiiu

**SAVITRI.**

Povestire indică din Mahabarată.

Traducere  
de  
G. B. Dulcă.

Cu o prefaţă de Ioan Slavici.

Preţul unui exemplar:  
25 or. = 50 bani.

(Cu trimitere pe post 5 cr. porto).

**Legea veterinară.**

Prin articolul de lege VII. din 1888 s'au regulat în patria noastră afacerile veterinare. Nu numai fiecare proprietar de vite are trebuinţă de cunoaşterea dispoziţiilor acestei legi, dar şi toate primăriile comunale. Aci se regulează toate afacerile cu pasapoarte, cu tirgurile de vite, cu boalele contagioase etc. etc. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a publicat o explicaţiune populară a acestei legi. Reuniunea agricolă română din Sibiiu s'a îngrijit pentru traducerea acelei broşuri în limba română, care poartă titlul:

Învăţătorul Munteanu

împărtăşeşte economilor cele mai de lipsă cunoştinţe despre

**LEGEA VETERINARĂ****BOALELE CONTAGIOASE**

stând cu dinşii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. VIII).

Broşura costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) şi se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiiu.

**Institutul tipografic în Sibiiu.**

Strada Măcelarilor Nr. 21.

**Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.**

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broş., elegant. Un exemplar cu preţul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost şi nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Piperuş Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală şi tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Preţul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării şi jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile ţeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coşbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu preţul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad şi Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări şi răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coşbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldăruşa cu trei picioare.** Poveste franţuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenuşotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un peţitor îndărătnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Văntură-Teasă.** Din poveştile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coşbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coşbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieţi.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârbitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proştilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusoiu-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-împărăteasă şi peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coşbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roşeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moţa. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prinsoara formecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moţa. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moţa. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de Domnişoarele Al. şi Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul şi cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moţa. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiţianu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Paredi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoş. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor şi preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

**Mersul trenurilor**

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1892.

| Budapesta—Predeal |                  |                  |                  |                      |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|-------------------|------------------|------------------|------------------|----------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de persoane  | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane     | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane |
| 10.—              | 8.05             | 8.05             | 2.15             | pl. Viena . . . sos. | 3.—              | 1.55             | 3.—              | 7.20             | 6.20             | 9.06             | 11.—             |
| 8.25              | 1.55             | 3.20             | 5.50             | Budapesta . . .      | 6.20             | 7.30             | 6.35             | 1.50             | 8.40             | 9.14             | 8.25             |
| 11.35             | 4.14             | 6.50             | 9.22             | Szolnok . . .        | 2.55             | 5.23             | 3.31             | 11.46            | 4.47             | 10.35            | 8.25             |
| 2.12              | 5.55             | 11.53            | 12.57            | P-Ladány . . .       | 12.06            | 3.46             | 1.16             | 10.05            | 2.24             | 10.35            | 8.25             |
| 3.55              | 7.05             | 12.05            | 1.50             | Oradea-mare . . .    | 2.25             | 11.04            | 8.43             | 12.09            | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 4.—               | 7.15             | 2.24             | 2.19             | pl. Mező-Telek . . . | 2.18             | 10.44            | 8.38             | 11.51            | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 4.30              | 7.45             | 1.02             | 3.46             | Rév . . .            | 1.52             | 10.07            | 8.13             | 11.17            | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 5.22              | 8.18             | 2.14             | 3.46             | Bratca . . .         | 1.26             | 9.10             | 7.47             | 10.28            | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 5.45              | 2.50             | 4.07             | 4.17             | Ciucia . . .         | 3.53             | 8.31             | 7.08             | 9.51             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 6.11              | 9.07             | 3.54             | 4.53             | Huiedin . . .        | 2.58             | 12.47            | 7.53             | 6.39             | 9.12             | 10.35            | 8.25             |
| 7.12              | 9.37             | 4.53             | 5.32             | Ghirbău . . .        | 1.18             | 11.01            | 6.14             | 5.25             | 7.40             | 10.35            | 8.25             |
| 8.01              | 6.24             | 6.24             | 5.42             | Cluj . . .           | 12.17            | 10.45            | 5.14             | 4.48             | 6.52             | 10.35            | 8.25             |
| 8.25              | 6.59             | 6.59             | 5.55             | Apahida . . .        | 9.23             | 3.18             | 3.—              | 5.26             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 8.46              | 11.10            | 8.20             | 6.18             | Ghiriş . . .         | 8.54             | 2.31             | 2.08             | 4.52             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 9.03              | 11.32            | 8.45             | 6.34             | Cucerdea . . .       | 2.13             | 2.—              | 2.34             | 4.52             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 10.08             | 12.50            | 10.21            | 7.84             | Uioara . . .         | 2.05             | 1.51             | 4.28             | 1.52             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 10.37             | 1.25             | 11.09            | 7.57             | Vintul-de-sus . . .  | 8.24             | 1.35             | 1.23             | 4.07             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 10.56             | 1.43             | 11.17            | 8.22             | Aud . . .            | 8.07             | 1.05             | 12.54            | 4.07             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 11.04             | 1.52             | 11.26            | 8.43             | Teiuş . . .          | 8.—              | 12.28            | 2.49             | 2.49             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 11.28             | 2.18             | 11.54            | 8.43             | Crăciunel . . .      | 7.31             | 11.42            | 2.18             | 2.18             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 11.45             | 2.40             | 12.18            | 8.43             | Blaj . . .           | 11.06            | 1.58             | 1.58             | 1.58             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 12.18             | 2.40             | 12.58            | 8.43             | Micăsasa . . .       | 6.57             | 10.47            | 1.18             | 1.18             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 12.44             | 1.34             | 1.51             | 9.14             | Copşa-mică . . .     | 6.55             | 10.31            | 12.53            | 12.53            | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 12.55             | 1.51             | 2.29             | 9.48             | Mediaş . . .         | 6.43             | 10.09            | 12.37            | 12.37            | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 1.35              | 2.48             | 3.03             | 9.50             | Elisabetopol . . .   | 6.21             | 9.31             | 12.06            | 12.06            | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 1.51              | 3.04             | 3.26             | 10.06            | Sighişoara . . .     | 5.54             | 8.53             | 11.29            | 11.29            | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 2.12              | 3.04             | 4.07             | 10.28            | Haşfalău . . .       | 5.34             | 8.23             | 11.03            | 11.03            | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 2.31              | 3.04             | 4.49             | 11.04            | Homorod . . .        | 4.29             | 6.55             | 9.46             | 9.46             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 3.04              | 3.46             | 5.35             | 11.19            | Agostonfalva . . .   | 3.56             | 6.09             | 9.04             | 9.04             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 3.46              | 4.04             | 5.35             | 11.19            | Apatia . . .         | 3.40             | 5.42             | 8.37             | 8.37             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 5.26              | 5.26             | 7.28             | 12.27            | Feldioara . . .      | 3.19             | 5.07             | 8.03             | 8.03             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 6.10              | 6.10             | 8.09             | 12.58            | Braşov . . .         | 2.48             | 4.20             | 7.28             | 7.28             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 6.41              | 6.41             | 8.43             | 1.15             | Blaj . . .           | 2.18             | 2.18             | 6.58             | 6.58             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 7.17              | 7.17             | 9.18             | 1.35             | Timiş . . .          | 9.41             | 1.42             | 5.57             | 5.57             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 8.—               | 8.—              | 11.—             | 2.09             | Predeal . . .        | 9.12             | 1.12             | 5.16             | 5.16             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 11.—              | 11.—             | 12.26            | 2.19             | Bucureşti . . .      | 9.12             | 1.12             | 5.16             | 5.16             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 1.11              | 1.11             | 6.29             | 3.31             |                      | 9.12             | 1.12             | 5.16             | 5.16             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |
| 8.35              | 8.35             | 12.10            | 9.15             |                      | 9.15             | 1.15             | 5.19             | 5.19             | 1.52             | 10.35            | 8.25             |

| Budapesta, gara de vest — Ruşava — Verceroza |                  |                     |                           |                     |                      |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|----------------------------------------------|------------------|---------------------|---------------------------|---------------------|----------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de persoane                             | Tren de persoane | Tren de persoane    | Tren de persoane          | Tren de persoane    | Tren de persoane     | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane |
| 9.06                                         | 11.—             | 9.—                 | 9.15                      | 4.15                | pl. Viena . . . sos. | 6.15             | 2.45             | 3.16             | 7.05             | 6.25             | 9.06             |
| 8.25                                         | 2.35             | 6.30                | 10.10                     | pl. Budapesta . . . | 7.10                 | 9.14             | 10.27            | 1.20             | 8.50             | 9.14             | 8.25             |
| 10.35                                        | 3.56             | 9.06                | 11.31                     | pl. Czegled . . .   | 4.56                 | 6.43             | 12.05            | 6.47             | 12.—             | 6.32             | 10.35            |
| 5.12                                         | 1.46             | 5.56                | 12.28                     | pl. Seghedin . . .  | 1.32                 | 7.13             | 9.57             | 3.05             | 1.12             | 10.40            | 5.12             |
| 5.18                                         | 2.12             | 6.02                | 12.52                     | pl. Timişoara . . . | 1.32                 | 7.13             | 9.57             | 3.05             | 1.12             | 10.40            | 5.18             |
| 7.11                                         | 5.20             | 7.59                | 4.24                      | pl. Topoloveţ . . . | 8.15                 | 5.07             | 7.42             | 3.28             | 6.54             | 1.56             | 7.11             |
| 8.25                                         | 5.25             | 9.30                | pl. Lugoj . . .           | 7.35                | 6.27                 | 12.57            | 4.40             | 8.15             | 5.37             | 11.05            | 8.25             |
| 9.14                                         | 6.25             | 11.11               | pl. Caransebeş . . .      | 6.31                | 5.20                 | 6.31             | 5.20             | 6.31             | 5.20             | 6.31             | 9.14             |
| 9.45                                         | 7.10             | 12.34               | pl. Teregovia . . .       | 5.20                | 3.53                 | 3.40             | 12.53            | 3.21             | 5.14             | 4.15             | 9.45             |
| 10.41                                        | 8.23             | 3.30                | pl. Mehadia . . .         | 3.24                | 3.05                 | 12.24            | 2.51             | 4.15             | 4.03             | 5.50             | 10.41            |
| 11.28                                        | 10.49            | 7.23                | pl. Băile-Herculane . . . | 3.24                | 3.05                 | 12.24            | 2.51             | 4.15             | 4.03             | 5.50             | 11.28            |
| 12.52                                        | 10.58            | 7.36                | pl. Toplet . . .          | 3.24                | 3.05                 | 12.24            | 2.51             | 4.15             | 4.03             | 5.50             | 12.52            |
| 1.02                                         | 11.11            | 7.58                | pl. Ruşava . . .          | 2.35                | 2.35                 | 12.10            | 2.10             | 1.52             | 1.52             | 1.52             | 1.02             |
| 1.19                                         | 11.29            | 8.24                | pl. Verceroza . . .       | 2.26                | 2.26                 | 12.10            | 2.10             | 1.52             | 1.52             | 1.52             | 1.19             |
| 1.27                                         | 2.01             | pl. Bucureşti . . . | 2.26                      | 2.26                | 12.10                | 2.10             | 1.52             | 1.52             | 1.52             | 1.52             | 1.27             |
| 1.35                                         | 2.10             | 11.40               |                           |                     | 4.03                 | 5.50             |                  |                  |                  |                  | 1.35             |

| Budapesta—Arad—Teiuş |                  |                  |                      |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                      |                  |
|----------------------|------------------|------------------|----------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|----------------------|------------------|
| Tren de persoane     | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane     | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane     | Tren de persoane |
| 10.—                 | 8.05             | 2.15             | pl. Viena . . . sos. | 6.20             | 7.20             | 3.—              | 10.—             | 8.05             | 2.15             | pl. Viena . . . sos. | 6.20             |
| 8.10                 | 1.56             | 9.30             | Budapesta . . .      | 7.25             | 1.20             | 5.50             | 8.10             | 1.56             | 9.30             | Budapesta . . .      | 7.25             |
| 11.04                | 4.02             | 1.05             | Szolnok . . .        | 4.15             | 11.25            | 2.21             | 11.04            | 4.02             | 1.05             | Szolnok . . .        | 4.15             |
| 3.45                 | 6.57             | 5.24             | Arad . . .           | 11.18            | 8.20             | 9.05             | 3.45             | 6.57             | 5.24             | Arad . . .           | 11.18            |
| 4.30                 | 2.34             | 5.46             | pl. Glogovaţ . . .   | 10.46            | 7.20             | 8.40             | 4.30             | 2.34             | 5.46             | pl. Glogovaţ . . .   | 10.46            |
| 4.42                 | 2.34             | 5.57             | Győr . . .           | 10.34            | 7.01             | 8.30             | 4.42             | 2.34             | 5.57             | Győr . . .           | 10.34            |
| 5.08                 | 3.34             | 6.19             | Pauli . . .          | 9.58             | 5.50             | 7.57             | 5.08             | 3.34             | 6.19             | Pauli . . .          | 9.58             |
| 5.14                 | 3.58             | 6.30             | Radna-Lipova . . .   | 9.44             | 5.28             | 7.46             | 5.14             | 3.58             | 6.30             | Radna-Lipova . . .   | 9.44             |
| 5.32                 | 4.20             | 6.48             | Conop . . .          | 9.10             | 7.17             | 7.17             | 5.32             | 4.20             | 6.48             | Conop . . .          | 9.10             |
| 5.56                 | 7.12             | Béza . . .       | 8.54                 | 7.02             | 6.24             | 5.53             | 5.56             | 7.12             | Béza . . .       | 8.54                 | 7.02             |
| 6.12                 | 7.27             | Soborşin . . .   | 8.03                 | 6.24             | 5.53             | 5.28             | 6.12             | 7.27             | Soborşin . . .   | 8.03                 | 6.24             |
| 6.58                 | 8.07             | Zam . . .        | 7.28                 | 5.53             | 5.28             | 5.28             | 6.58             | 8.07             | Zam . . .        | 7.28                 | 5.53             |